

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1925. június 19.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-utca 49. Telefon: 18. Kiadó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 420,000 K, 1/2 évre 210,000 K, 1/3 évre 105,000 K, 1 hóra 35,000 K. Külföldre a kétszerese.

Debreczen.
XXIII. évf. 135. szám.

Guillotine-szakasz

A egységspárti hyperreakciós választójogi javaslatáról kétségbevonhatatlannal megállapították már, hogy szűk és korlátozott szellemével páratlanul áll a Föld című bolygó országainak érvényben levő választójogi törvényei között. Ez a javaslat az egységspárt személyes használatára készült és az erőhatalmi kérdés ökológóján olyan választási rendszert produkál, amely ma már Japántól a Tüzföldig valamennyi államban a túlhaladott, használathól kivont törvények lomtárában penészedik.

Nincs egyetlen szakasza ennek a választójogi törvényjavaslatnak, amelyet alkotói a szociális követelmények és a józan mérlegelés serpenyőjére helyeztek volna. A pillanatnyi hatalom pillanatnyi továbbvitelkészségének görögös igyekezete szülte ezt a javaslatot és 1925-ben, az elmúlt esztendő háború, forradalmi és ellenforradalmi után az objektív szemlélő előtt megdöbbentően bontakoznak ki az új összeomlás körvonalai.

Akik figyelemmel kísérték parlamenti életünk utolsó heteit, azok előtt nyilvánvaló, hogy az ellenzék leghevesübb, legjózanabb és legméltányosabb érvei eredmény nélkül kopogtattak a konok egységspárti koponyákon, amelyeknek tulajdonosai a huszonégyvörös megföldásokért elzárkóznak a békés kibontakozás útjától a hírhedt „Utánam a vízözön” elve alapján.

Amint a tenger egyetlen cseppjének vegyi összetétele azonos az Atlanti Óceán víztömegének vegyi összetételével, azonnál megismerhető Bethlenék választójogi javaslata a diszmunika 7. szakaszáról. A parlamenti csúttörtéki ülésén egyik mérsékelt ellenzéki képviselő guillotin-szakasznak nevezte a 7. szakaszt, amely módot nyújt a többségnek arra, hogy még a lehetőségét is elvágja akár egyetlen komoly ellenzéki jelölt megválasztásának. A 7. szakasz szerint ugyanis nincs szavazati joga annak, aki izgat, tehát nem lesz szavazati joga a következő választáson az ellenzéki jelöltek közül senkinek, ha a többség úgy akarja. Hiszen az utolsó hat esztendő joggyakorlata szerint izgat az, aki komoly, gyökeres bírálatot mond a kormányrendszerrel és izgat az, aki köztudomású tényeket állít. Ezen az alapon pedig Apponyi Albert gróttól Pever Károlyig minden ellenzéki polgár és munkás kötéltrevaló izgat, mert elviselhetetlenek és katasztrófálisnak tartják azt a politikát, amelyet az erdélyi gróf és pártja reprezentál Csokonai-szigeten.

A reakció lavínja kértelhetetlen elrendeltetésével gördül a csuszról a megcsontított ország letarolt völgyébe. Nincs megállás? A következő nemzetgyűlésre Bethlen csak Wolffékat és Huszár Károlyt fogja ellenzéknek akceptálni. Majd ők megmenekülnek a hazát...

Amundsen expedíciójával gyalog visszaérkezett a Spitzbergákra

A sűrű köd miatt nem érte el az északi sarkot és a kényszerű leszállásnál repülőgépei megsérültek

Roald Amundsen a világ közvéleményének feszült várakozása közben május hó 21-én Kingsbayban két repülőgépen elindult expedíciójával az északi sark felé. A hattagú expedíció egy hét múlva nem tért vissza és így valószínű lett az a feltevés, hogy az emberi kultúrának ezek a hősök a mártírjai lettek a tudománynak. Az első hetet követő napok egyre kevesebb reménnyel kecségettek és Norvégiában már úgy gyászolták Amundsent és társait, mint nemzeti hőseket. A váratlan és örömteli szenzáció erejével hat tehát az a két távirat, amely a reggeli órákban érkezett szerkesztőségünkbe:

Cristiania, június 18. Társaimmal a Spitzbergákra egészségesen megérkeztem. Amundsen.

Berlin, június 18. Roald Amundsen nem érte el az északi sarkot. Elindulása után nagyon nyugatra tért el a nagy köd miatt és ezért a 88. szélességi foknál kénytelen volt leszállni. Leszállás közben a két gép megsérült. Az expedíció tagjai, bár egészségesek voltak, nem indultak továbbés kénytelenségből gyalog visszatértek a Spitzbergákra.

A szociáldemokrata párt utasította tagjait, hogy a Somogyi-Bacsó gyilkosságban bocsássák adataikat a hatóságok rendelkezésére

A napirendi vitánál újra szóba került a parlamenti bizottság kiküldése — Az ellenzék heves tiltakozása ellenére is megszavazta a kormánypárt az izgatási szakaszt

Budapest, június 18.

A nemzetgyűlés mai ülését 11 óra előtt nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. Következik a választójogi törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

Soron van a 7-ik szakasz.

Váznay Vilmos: A hetedik paragrafus 8-ik pontjával kiván foglalkozni, amely arról szól, hogy a vétség miatt szabadságvesztésre ítélték, a mennyiben büntetésük kitöltésére halasztást kértek, nem vehetők fel a választójogi névjegyzékbe. Ez a rendelkezés igazságtalan és fölösleges. Kéri a 8-ik pont eltörlését. Amennyiben a miniszter fenn akarja tartani ezt a pontot,

csak olyan elítélteket zárjon ki a választók sorából, akikre a bírósági ítélet kimondja a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztését

Ma az izgatási szakaszokat másféleképpen kell megítélni, mint a múltban. Ez a törvényjavaslat az összes izgatási szakaszokat bevonja, nevezetesen a felekezeti, osztály, nemzetiség ellenes izgatásra vonatkozó szakaszokat.

Ez az anyag nincs megfelelően rendezve büntetőtörvénykönyvünkben.

Annakidején a büntető törvénykönyv az izgatásnál mellőzte a politikai jogok felfüggesztését. Ez legjellemzőbb az elmúlt szabadelvű korszakra. Azt ajánlja, hogy vétség esetében csak akkor függesszük fel a politikai jogokat, ha az utolsó öt éven belül ismételt követi el valaki az izgatás vétségét.

Hegymegi Kiss Pál: Mi érdeke lehet a belügyminiszternek, hogy lehetetlenné tegye a munkásság mostani vezetőségének bejutását a törvényhozásba? Mi érdeke lehet, hogy

utabb keserűséget okoz a munkásságnak?

Ez a szakasz nélküli az objektívítást. Az izgatásra vonatkozó rendelkezésekkel kapcsolatban módosítást terjeszt elő oly értelemben, hogy izgatás miatt jogfosztási ok csak ismétlődés esetében következzen be. — Nagyatádi programjának egyes pontjait is könnyen izgatásnak lehetne minősíteni. Módosítást ajánl abban az értelemben, hogy aki a választás tisztasága ellen nyírt, hogy a választást meg kell semmisíteni, elveszti szavazati jogát.

Farkas István a szakasznak a szociáldemokraták ellen irányuló tendenciáját fejtette ki.

Beszéd közben Petrovics Gyula és Hegedűs György a belügyminiszter irásztala előtt állanak és beszélgetnek a miniszterrel. (Zaj a haloldalon.)

Própper Sándor: Mi az, tajvédő tanácskozás? Ne zárvánk a tárgyalást! Elég reakciós a miniszter ugys, nem kell neki tanácsot adni.

Farkas István: Nem olyan rendelkezésre van szükség, amely szűkíti a jogot, hanem amely bővíti. Ezekkel az intézkedésekkel a kormány csakis növeli az elkeseredést.

Rassay Károly: A bíró diszkrecionális megállapításán túlmező ez a javaslat. A politikai jogok felfüggesztése időhatárhoz van kötve. Ezt a diszkrecionális jogot elvonjuk a bíróságtól. Miért törjünk rész a büntetőtörvénykönyv megállapításában? A szociáldemokrata párt sokáig elnyomott párt volt, könnyen beleszaladhatott valamely tagja az izgatásba. Ha ez a javaslat törvényt válik,

nagyon sokan, akik ma képviselők, a jövőben nem lehetnek képviselők.

Petrovics Gyula: Vánczák!

Rassay Károly: Nem Vanczákra gondolok épen. Tudok olyan képviselőt is, aki önhöz egészen közel áll és aki izgatásért el van ítélve.

Fábián Béla: Hát még ha eljárás indítottak volna minden esetben!

Rassay Károly: Nagyjelentőségű híreseleményekre már megadták az amnesztiát, kisejelentőségű híreseleményeket súlyos következményeivel most átvenni öt-tíz évre a legnagyobb igazságtalanság volna. A politikai morál alapján kéri a kizárási szakasz megváltoztatását.

Fábián Béla: Itt visszaható erővel ruháztattak fel büntetések. A multban elkövetett bűnökről van szó, amelyek miatt valaki nem lehet képviselő! Ilyen körülmények között tehát

amnesztiás gyilkos képviselő lehet a jövőben, aki azonban izgatást, vagy kormányzósértést követett el, nem lehet képviselő.

Régeen egészen jelentéktelenek voltak az izgatás és felségértés miatti elítélések, de most egyszerre óriási mértékben megsaporodtak. Nem mintha többen követnének el ilyen tetteket, hanem mert a multban nem folytattak le eljárást olyan hallatlan szigorúsággal és tulzott komolysággal, mint most.

Malasics Géza: Mesterségesen termelnek kommunista sejteteket!

Rakovszky István: Valóságos komikum!

Fábián Béla: Elegendő, hogy egyszerű bosszúból feljelentsenek valakit kormányzósértésért és már súlyos tortúra vár rá. Az emberlethen elkövetett deliktum sokkal súlyosabb, mint az izgatás vagy a kormányzósértés. Nem fogadja el a szakaszt.

Klárk Pérenc tiltakozik az ellen,

hogy azokat, akik *menhelyen* laktak vagy laknak, megfosszák választójoguktól. Ezzel *egyenlővé teszik őket a hűlyékkel és a büneletek mélyek elkövetőivel.*

Pakots József: A 7. §. nem más, mint *klotür a szabad véleménynyilvánítással szemben.* Ha valaki őszinte visszhangja kíván lenni a mai szomorú kornak, akkor *márts izgatást követ el, pedig tulajdonképpen a mai helyzet izgató.* A *kormány néma országot teremt,* ahelyett, hogy életet és vérkeringést vinne a petyhüdt testbe.

Jászai Samu: A közszabadságokat az egész világon *Magyarországon kezelik a legmostohábban.* A *Népszavának* ötven év alatt nem volt annyi *sajtópöre,* mint az elmúlt esztendőben, pedig azelőtt sokkal élésebben írt.

Ha ez a szakasz törvényerőre emelkedik, a szocialisták kivonulnak a parlamentből.

Sütő József szerint a *dolgozó munkásság képviselőit* akarják ezzel a szakasszal lehetetlenné tenni, ép ezért — mondja — *dobják a fenébe.* (Zaj és felháborodás az egységspárton.)

Az *elnök* figyelmezteti, hogy parlamentáris kifejezéseket használjon.

Sütő József: Ő is lemond a mandátumáról, ha ez a szakasz törvényerőre emelkedik.

Létay Ernő: Az izgatás ellen nem büntetozsankciókkal kell harcolni, hanem a meggyőzés eszközeivel. A *szakasz a szociáldemokraták ellen irányul,* az pedig lehetetlen, hogy *országos törvény egyes pártok ellen irányuljon.* Ott ül a belügyminiszter ur mellett *Mayer János földművelésügyi miniszter,* aki abban az időben, amikor még nem is gondolta, hogy a vörös bársonyszégekben fog ülni, *izgatott a földreformmal kapcsolatban.* Nem szemrehányásképpen mondom ezt *beesületére legyen mondván a miniszter urnak,* de ebből is látható, mennyire nem tartható ez a szakasz.

Rakovszky Iván mosolyogva fordul Mayer Jánoshoz.

Létay Ernő: Valaki *választójogiilag* büntös lehet akkor, amikor a bíróság már felmentette, vagyis *jogilag fel van mentve.*

Szünet után **Rakovszky Iván** belügyminiszter szólal fel. A felhozott kifogásokban a képviselők egyetemesen a rabok választójogát követelték, mert azt kívánják, hogy aki szabadságvesztés büntetését tölti ki, annak is legyen választójoga. Ezek az intézkedések már 1913-ban kerültek be a magyar választójogi kódexbe és azóta fentartották azokat. Felhár a békében is szükségesnek tartotta a törvényhozás, hogy a társadalmat fenyegető veszedelmekkel és elsősorban az izgatással szemben rendszabályokat állítson fel. Azt mondják, hogy a *szociáldemokraták ellen irányulnak ezek az intézkedések.* Még van győződve arról, hogy a szociáldemokraták tudják, hogy az államrenddel szemben kettős óvatossággal kell ma eljárni, de az intézkedés

semmiféle párt ellen való intézkedést nem jelent. A szakaszt eredeti szövegében kívánja elfogadtatni, a módosítások közül csupán *Hegymegi Kiss Pálnak a legyelmileg büntetett tisztviselők* kizárására vonatkozó javaslatát, továbbá az előadó két rendbeli javaslatát és *Rupert Rezső* stílárís módosítását fogja el.

A *Ház a szakaszt így fogadja el.* A 9. szakasznál *Nagy Vince* indítványozza, hogy

a passzív választójog korhatára ugyanannyi legyen, mint az aktívé. Kéri a 30 év választóhatósági korhatár leszállítását.

A *Ház a szakaszt eredeti szövegében fogadja el.*

A 10. szakasznál *Rupert Rezső* kéri, hogy azt adják vissza a bizottságnak, mert az alkotmányos jogokból csak akkor lehet valakit kizárni, ha bíróság állapította meg a politikai jogok felülggesztését.

A vitát ezután félbeszakították s *Rubinek István* beterjesztette a mentelmi bizottság jelentését. *Nagy Vince* mentelmi ügye felett napirendre tértek, *Propper Sándort* jegyző könyvi megrovásban részesítette a többség.

Az *elnök* napirendi indítványt tett amelyhez *hozzászólva*

Peyer Károly kérte, hogy a holnapi ülés első pontjával tüzzék ki *Nagy Vince* indítványát a Somogyi-Bacsó-ügyben kiküldendő parlament bizottságról. A legnagyobb meglepetéssel hallották, hogy a belügyminiszter csak most szerzett tudomást arról, hogy *Beniczky* vallani akart, pedig úgy tudják, hogy *Beniczky* má egy évvel ezelőtt kérte titoktartás alóli felmentését. A miniszterelnöknek ebben az ügyben tett nyilatkozata után nem vonhatják kétségbe, hogy

a miniszterelnököt terhel, a felelősség azért, ami itt történt.

Bethlen gróf miniszterelnök Vállalom is!

Peyer Károly:

Kj kell deríteni, hogy mi az oka annak, hogy bár konkrét adatok álltak a nyomozó hatóság rendelkezésére s a rendőrség mindent kinyomozott, mégse lehetett kivizsgálni az ügyet.

A szociáldemokrata párt utasított minden hivatalnokát, akiknek a nyomozásra vonatkozólag adataik vannak, hogy minden felvilágosítást adjanak meg a nyomozó hatóságoknak.

Közben letelt a beszédidő; *Peyer* kérte, hogy tovább beszélhessen, a kormánypárt azonban nem engedte meg.

Peyer Károly:

A kormánypártnak ebből az állásfoglalásából azt kell következtetnem, hogy a pártnak tényleg érdekében áll, hogy valamit eltitkojjon. Ezért a felelősséget a kormánypártra háritom és ha bünpalástolásra lehet szó, a vádat a kormánypártra háritom.

Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter: A rendőrség a gyanúkok alapján megállapította, kik vádolhatók a gyilkossággal. A katonai ügyészség az adatok birtokában a legalaposabb vizsgálatot indította, ez azonban eredményre nem vezetett. A szociáldemokrata párt részéről felvetett gyanúkok alapján hajlandónak mutatkozott az ügy újrafelvételére. Felszólította a szociáldemokratapártot, adják meg adataikat, azonban semmiféle adatot nem kapott.

Felkiáltás a szociáldemokratáknál: Mi nem vagyunk nyomozó hatóság!

Csáky gróf honvédelmi miniszter: Reméli, hogy a szociáldemokrata párt

által beszolgáltatandó adatok alapján talán végre sikerül eredményt elérni.

Hegymegi Kiss Pál: Ennek az ügynek csak egy utja van: az igazság

A vizsgálatot el kell rendelni, nem mint a honvédelmi miniszter mondta, „csak azért is”, hanem hogy kiderüljön az igazság.

Helyesli *Peyer* felfogását a parlamenti bizottság kiküldésére vonatkozóan. Nem érti, hogy miért katonai hatóságok nyomoznak és miért nem a rendőrség.

A *Huszár-kormány* volt belügyminisztere kijelentette, hogy annak idején a rendőrség kinyomozta a tetteseket, ezzel szemben a miniszterelnök kijelenti, hogy a tettesek nincsenek meg. Ezt tisztázni kell. Ma sem tudjuk, hol az a tényező, aki a katonai nyomozás alapján az ügyet befejezte anélkül, hogy újabb nyomozást rendelt volna el.

Csatlakozik *Peyer* napirendi javaslatához.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Az egyik képviselő azt mondta, hogy *Beniczky* kérte a felmentést a bíróság előtt. Erről nem tud. A bíróság kötelessége nemcsak azt vizsgálni, hogy

kik követték el azt, voltak-e felbujtók és kik azok, hanem minden olyan részletet is meg kell vizsgálni, amely az ügy teljes tisztázása céljából fontos. Azok a vádak, amelyek a baloldalon elhangzottak, burkolt vádak voltak. (Nagy zú a baloldalon.)

Felkiáltások: Beniczky nem burkoltan vádol!

Bethlen gróf miniszterelnök: A második kérdés az volt, hogy szükség van parlamenti bizottságra, annak kivizsgálására, hogy milyen mulasztásokat követtek el az eddigi nyomozásnál. A honvédelmi miniszter már válaszolt arra, hogy eddig semmiféle momentum nem merült fel, amely azt igazolta volna, hogy mulasztás történt és amely indokolta tette volna az ügy újrafelvételét. Visszautasítja azt a kijelentést, hogy eltusolás történt és addig, amíg a szociáldemokraták nem rukkolnak ki adataikkal, ezt a vádat visszahárítja azok fejére, akik elhozták.

Propper Sándor: Ez nem jól sikerült, miniszterelnök ur!

A *Ház* többsége ezután elfogadta az *elnök* napirendi indítványát.

Zsilinszky Endre és *Fábián Béla* személyes kérdésben történt felszólalásai után az ülés fél 9-kor véget ért.

A forgalmi adót 2 százalékra leszállítják

Az exportnál visszatérítik a lefizetett forgalmiadót és a bel-földi kereskedelmet mentesítik a külföldi verseny alól

Budapest, június 18. A forgalmi adó ügyében ma este az országgház minisztertanácsi termében *Bud János* elnöklésével szaktanácskozás volt, amelyen *Varga Imre* pénzügyi államtitkár, *Fenyő Miksa*, *Kossalka János*, *Mayer Károly*, *Eörfy Imre*, *Kállay Tibor*, *Drehr Imre*, *Görgy István* nemzetgyűlési képviselők és még számos szakember vett részt.

Bud János pénzügyminiszter azzal a kijelentéssel nyitotta meg a tanácskozást, hogy nem akar teljesen elzárkózni a kereskedelmi érdekeltségek kívánságai elől, de nem teheti kockára a pénzügyi rekonstrukció eddigi eredményeit. Hajlandó adóen-

gedményeket tenni, ott, ahol az a nagyközönséget érinti, így elsősorban a kincstári házhasonrészesezés és a forgalmi adó terén. A forgalmi adónál három engedményt tesz: leszállítja a uklesot 2 százalékra, az exportnál visszatéríti a lefizetett forgalmi adót és mentesíti a bel-földi kereskedelmet a külföldi verseny alól. Az osztrák rendszerre való áttérésről szó sem lehet.

A pénzügyminiszter bejelentéséhez többen hozzáfűzték, mire *Bud János* reflektálva a felszólalásokra, kijelenté, hogy a felmerült részletkivánásokat a lehetőség szerint honorálni akarja.

Katasztrofális jégverés érte Hajdumegye egyes részeit

20.000 katasztrális holdban 30-50 százalék a kár, de 1500 holdon 100 százalékban elpusztultak a vetések — A jég a gazdasági épületekben és a háziszárnyasokban is nagy kárt okozott

Hajdúvármegye gazdasági felügyelőjéhez most érkeznek be az adatok arról a hatalmas jégkarról, amely a múlt szombaton érte a megye egy részét. A beérkezett jelentések szerint a jég a hajdúhadházi járás vidi részén és Balmazújvároson majdnem teljesen elpusztította a vetéseket.

Kiseb, de még mindig súlyosabb károkat okozott a jég *Hajdúböszörmény*, *Hajdúhadház* és *Hajdúnánás* határában. A jégverés terület körülbelül 15-20 ezer katasztrális holdra tehető s annak a területnek a nagysága, ahol a kár eddigi becslés szerint 100 százalékot meghaladja, körülbelül 1000-1500 hold.

A jégkár a *Semsey-birtokon*, *Görög-tanyán* és *Nagy-tanyán*, valamint a nagyhatáti részekben kezdődött s egyrészt *Nagymacs—Debreccen* felé, míg másrészt *Hajdúböszörmény* irányában haladt.

A kár helyenkint a szemes terményekben a 100 százalékot is eléri, kapás növényekben azonban legfeljebb csak 50 százalékig emelkedik.

A buza és árpa esekély ellenállóképessége miatt az előbbiben a kár 20-100 százalék között van, — átlagban 25-30 százalék. A rozsban 50-100 százalék. — átlagban 30 százalék a jégverés okozta kár. Az *öszörcs* pusztulása körülbelül megegyezik a rozssal. A zab 15-50 százalék, — átlagban 20 százalék, tengeri 20-80 százalék, átlagban 30 százalék. *Dohányban* feltűnően kevés a kár, mert

Reumás?
Ez ellen legjobban használnak
Bayer
Aspirin
tablettái.
Ügyeljünk a zöld papírpapírral!

Utiveleket
leggyorsabban és legolcsóbban
vizumoztat
Máv. II. Menetjegyiroda
Piac-u. 56. Telefon 12-03.
Bel- és külföldi fürdők
képviselete.

KALAPOK
legolcsóbban
HERMAN és FRIEDMANNAL
Piac-utca 10.

a dohánytermelők a jégzónába eső rézeken keveset termelnek.

A jégverés nagyságára mutat, hogy a kár nemcsak gabonafélékben és kapásnövényekben mutatkozik, hanem a szinte példátlan jégverés gazdasági épületekben és apró jószágokban is érzékeny kárral sújtotta az egyes gazdákat.

A termés jégverés ellen csak 60-70 százalékban volt biztosítva és így a gazdáknak csak kis részét érte súlyos károsodás.

Az egységspárt értekezlete

Budapesti tudósítók jelentik: Az egységspárt ma esti értekezletén Bud János pénzügyminiszter közölte a párttal, hogy a mezőgazdasági hitelek számára szükséges összeget 22 millió aranykorona erejéig az egyes pénzügyintézeteknek kiutalta. A kölcsönakcióban részt vesznek a Földhitelintézet 165 ezer fonttal, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Általános Hitelbank, a Lészámító Bank 120 ezer fonttal. Az Országos Központi Hitelszövetkezet 30 ezer fonttal, ezek kivül a Moltár, a Jelzáloghitelbank és a Belvárosi Takarékpénztár és az Altruista Bank. A kölcsönvételhez ezekhez az intézetekhez kell fordulni.

Bethlen István gróf miniszterelnök közölte a párttal, hogy a jelzett 22 millió aranykorona nem foglaltatik benne a kormány 82 millió aranykoronás beruházási programjában, hanem attól független. Bizalmának adott kifejezést, hogy a gerfi tárgyalások után, amikor a világ meggyőződött a magyar szanalási akció jelentékeny előrehaladásáról, a további hiteltárgyalások is kedvezően fognak végződni.

Ezután több kisebb jelentőségű felszólalás következett. A vacsoránál a párt ünnepelte a kormányzót és a miniszterelnököt, majd a miniszterelnök ünnepelte az egységspártot.

Földalatti utcai illemhelyet építlet a város

A városi tanács mai ülésén több hírlapárúsító kérését tárgyalta, akik utcai árúsító pavilonok felállítására kértek engedélyt. Minden kérvényezőt elutasított a tanács, hivatkozva arra a régebbi határozatára, hogy a pavilonokat maga a város építi fel s adja majd bérbé a hírlapot és cukrot, gyümölcsöt árúsítóknak. A tanács szerint a pavilonok felállítása már a közeli jövőben megtörténik, de nem valószínű, hogy a maga elé szabott egy hónapos terminust betartja a tanács, hiszen még a tervek sincsenek készen s versenytárgyalás az építéssel együtt sok időt vesz igénybe.

A pavilonok ügyével kapcsolatban szóba került az is, hogy az utcai illemhelyek problémáit is meg kellene már oldani. Egynek különösen alkalmas helye lenne a Csapó-utca és a Piac-utca sarkán, ahol a járda és a leaszfaltozott utvonala szélén egy épen elégséges szelet területet hagynak szabadon. Kalendy Loránt városi főmérnök itt kijelentette, hogy ha már szó van vespasiennek építéséről, nem egyet kellene építeni. Nyolcnak, tíznek a felépítése ugyanis aránylag kevesebbe kerülne. A főmérnök szerint ezeket is felépítené a Stábil Rt.

A tanács leszögezte, hogy az újságárúsító pavilonokat és a vespasienneket is 5-6 éves amortizációra szerelné felépíttetni s megbízta Kalendy főmérnököt, hogy a Stábil Rt.-vel ilyen irányban folytasson tárgyalásokat s dolgozza ki egyszersmind a pavilonok és a vespasiennek elhelyezésére is a tervzetet. A tervzet kidolgozása után a tanács versenytárgyalást hirdet a munkálatokra.

Az eddigi tervek szerint a Csapó-utca elejénél lévő vespasienne földalatti lenne, lépcsőkön lárnának belé, tetejét virágokkal és gyepvel díszítik be.

Reformáció előtti csontvázakat találtak a Nagytemplom környékén

A Nagytemplom helyén a reformáció előtti időkben katolikus templom, a nagy Szent András templom állott. A középkor szokása szerint a temetkezési helyek a templomok körül coemeteriumok voltak s így valamikor temetkezési hely volt a Nagytemplom környéke is; a coemeterium kerítése egészen 1802-ig fennmaradt.

A Nagytemplom körül végzett földmunkák alkalmával már többször találtak csontvázakat, amelyek a reformáció előtti szarmaznak s ilyen leletre bukkantak esőtörtökön délután is a Nagytemplom környékén dolgozó kövező munkások, akik az Emlékkert közepes útjának irányában, a Fűvészkert-utca utvonala alatt két és fél méternyi mélységben négy, szétszórt, megbolygatott állapotban levő emberi csontvázra bukkantak.

A leletről értesítették Zoltai Lajos muzeumi igazgatót, aki átvette és megvizsgálta a csontvázakat, amelyek közül egyik sem volt teljes. Zoltai muzeumi igazgató megállapítása szerint a csontvázak, korhadt állapotuk után következőleg, mintegy 400 esztendősd maradványok. Méliusz Juhász Péter, a híres debreceni prédikátor ugyanis megállapította a reformációnak, hogy a Szent András templom katolikus pap által megszentelt coemeteriumába temetkezzenek — őt magát is a Cegléd-utcai temetőben helyezték örök nyugalomra — s így a csontvázak csak a reformáció előtti időkben származhatnak.

A csontvázak mellett semmiféle ékszer nem volt, csak az egyik lábszár-csontnál találtak egy teljesen sima övesatot. Zoltai muzeumi igazgató a négyszáz év múlva napvilágra került koponyák egyikét besorozta a városi muzeum régiségei közé.

Egy kocsis és négy ló borzalmas halálküzdelme egy égő istállóban

Borzalmas tüzvész egy álmosdi tanyán — A gyújtogatás gyanúja egy konkurens cséplőgéptulajdonosra irányul — 146 millió korona a kár

Borzalmas emberéletet is áldozatul kívánó tüzvész volt az elmúlt éjszaka Miklós Sándor álmosdi birtokos és cséplőgéptulajdonos tanyáján. Éjjel után valamivel hírtelen óriási lángnyelvek csaptak ki a tanya istállójából tetején. A tanyabéliek, akik azonnal észrevették a tüzet, rögtön oltásra siettek, azonban a legjobb akarat mellett sem sikerült eredményes munkát végezniük. Az istálló padlásán ugyanis nagymennyiségű széna volt felhalmozva, amely

olyan hatalmas tüzet gerjesztett, hogy csak az első percekben sikerült megközelíteni az istállót.

Miklós Sándor tanyájának istállója két részből állott, az egyikben a szarvasmarhák, a másikban négy ló volt elhelyezve. A szarvasmarhák istállójának ajtaja nyitva volt s így a tanyabéliek behalva, felkelhették az ott ülő bört és kiszabadíthatták az állatokat. A másik istálló kocsisa, Kis Imre azonban magára zárta az istálló ajtaját, amelyet láda döngvék a kétségbeesett emberek. Pár perc múlva már mindenkinek el kellett távozni az istálló közeléből, mert a rettenetes hőség és a fojtogató füst miatt még nyolc-fél lépésnyi közelségben sem maradhatott ember az istálló mellett. Ezen felül az égő padlás gerendái is lehulltak csakhamar, úgy hogy valóságos tüzgyát vette körül az égő istállót.

Ekkor, a tüzvész leghevesebb dühögése közben öbret fel mély álmából Kiss Imre, a tűz közelében állók hallották, amint kiáltozott:

— Segítség! Segítség! Megállatok! Jaj, elégek!

Segítségére menni azonban senki sem tudott a szerencsétlennek. A kétségbeesett segítségkérés percekig hallatszott még. Hihetőleg Kiss Imre a maró füst fojtogatójától felébredt, de a tüzből és füstbeborított istállóban már nem tudott tájékozódni, nem találta meg az ajtót, amelyet este ő maga csakott magára. Az emberi segítségkérés mellett a lovak nyerítése és dobogása is hallatszott. Valamennyi ló letépte félméternél kötefeket és fel s alá rohant az istállóban. Pár perc múlva

féltelmes robajjal bedőlt az istálló teteje és elnémult az emberi és állati segítségkérés is.

Nehéz munkával sikerült megmenteni a tanyabélieknek a tanya többi épületeit, az istálló azonban porig égett. Amikor ma reggel eltakarították az üszkösödött romokat, megtalálták a szerencsétlen kocsis holtsírt pár lépésnyire az ajtótól, amelyet a sűrű füstben nem tudott megtalálni. A négy szép ló, a tanya gazdájának büszkesége, egy sárokan égett szénű! A tüzvész által okozott kár 146 millió korona, ami azonban a biztosítás folytán megtérül.

Az álmosdi esendőrör s még az éjszaka folyamán megkezdte a nyomozást a tűz okának kiderítésére. Arra, hogy miként gyulladt ki a tanya istálló, nem sikerült világosságot deríteni, de

a tanya gazdájának egy bejelentése arra enged következtetni, hogy gyújtogatás történt.

Volt ugyanis Miklós Sándornak egy elkéseredett ellensége, Balog Jenő cséplőgéptulajdonos, aki gépével Álmosd község terményének legnagyobb részét csépelte el eddig. Ez idén Miklós is cséplőgépet vásárolt s ezt a konkurenciát nagyon rossz néven vette Balog. A tanya tulajdonosának bejelentése szerint Balog többször tett olyanféle kijelentéseket, hogy

— Hiába vett Miklós cséplőgépet, aliggyújtok én annak!

Akad azonban Miklóson kívül több tanu is arra, hogy Balog csakugyan több ízben elszólotta így magát s a nyomatékos terhelő körülmények miatt

a csendőrség még ma reggel őrizetbe vette Balog Jánost.

Balog tagadja, hogy ő gyújtotta volna fel a tanyát, szerepének kiderítésén nagy erélytel dolgozik az álmosdi esendőrör.

Ma délelőtt a halálos tüzvészről megkapta a csendőrség jelentését a debreceni királyi ügyészség is és ma délután dr. Preiniszberger Jenő vizsgálóbíró és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos kiutaztak Álmosdra, a helyszínről szemle megfigyelésére,

Olcso kávépótlék

nem az, mely csak az árban látszólag olcsó A minőség és kiadóság adják meg az áru értékét. — Ezen szempontokból a valódi „Frank“-ot

a „kávédarálóval“ már évtizedek óta előnyösen ismerik a világon mindenütt.

A lányom

Ma délután a csendőrség nyomozása rendkívül súlyos bizonyítékot szolgáltatott Balog Jenő ellen. Megállapították ugyanis, hogy azok a lányomok, amelyeket a tanya istállójának környékén a homokban és a sárban találtak s amelyek hihetőleg a gyújtogatástól származnak, tökéletesen megegyeznek Balog lányomaiával. Ez viszont tagadja, hogy a tanya környékén is járt volna, hiszen hónapok óta ellenséges viszonyban van Miklóssal.

Preiniszberger vizsgálóbíró még holnap délelőtt is folytatja Álmosdon a kihallgatásokat.

Amennyiben sikerül bebizonyítani Balog bűnösségét, a debreceni törvényszék statáriális bírósága elé kerül, miután a gyújtogatásra statárium van hirdetve.

A Bádógos-utcarra helyezik a Bika előtti bérkocsi standot

Ismét bérkocsi állomás lesz a törvényszék és a Royal előtt

Az Arany Bika előtti tér rendezésével kapcsolatban szükséges volt rendezni a bérkocsi állomások ügyét is. Ugyanis az Arany Bika előtti sétány melletti stand megszüntetésével egyszerre 20 bérkocsi vesztette el állomását. A városi tanács ma tárgyalta ezt az ügyet és megállapította, hogy a mai állapotot, az Alföldi Takarékpótló előtti standot mindenáron meg kell szüntetni. Ehatározta hát, hogy a régi törvényszék előtti standot és Royal-szálloda előtti standot, amely már szintén megszüntetett, visszaállítja. A törvényszék előtti és a Royal-szálloda előtti 5-5 bérkocsit helyez el a tanács, de természetesen előbb rendbehozatja, aszfalttal önteti le ezeket a standokat.

A még hely nélkül maradó 10 bérkocsiának a tanács a Bádógos-utcarra jelöl ki standot, amelyet szintén aszfalttal öntet le. Ez azonban nem teszi szükségessé, hogy a tanács a burkolási munkálatokhoz újabb póthitelt kérjen, mert a Nagytemplom előtti téren körülbelül annyi hely marad aszfaltozatlanul, — az előírásvázattól eltérőleg, — amennyi a Bádógos-utca aszfaltozásához szükséges. Az ott megtakarított pénzen tehát a tanács most a Bádógos-utcarra önteti le aszfalttal és elkészítteti a bérkocsi standra szükséges kutat és csatornázást.

— Értesítés. Értesítjük a villamos

áramfogyasztó közönségünket, hogy e hó 19-én a hálózatunkon eszközözendő javítás miatt reggel fél 8 órától délután 2 óráig a Tiszviselő-telepen, a Kishegyesi-uton és a Hatvan-utcai kertben nem lesz áramszolgáltatás. Villágtársi Vállalat,

Holnapután sikeresen befejezik a Hortobágyon a sáskairtást

Amíg Hajdu- és Szabolcsmegyékben a sáskaveszedelmek egyre nőnek, mely helyen már katasztrófális méreteket kezd ölteni, a Hortobágyon a legsikeresebben haladnak előre az irtási munkálatok. Ma az a helyzet, hogy pár napon belül előreláthatólag már holnaputánra sikerül befejezni a sáskairtást a sok kellemetlen körülmény és akadály ellenére is. A városi tanács mai ülésén jelentette ezt be az irtás vezetője, Nagy Sándor mátaí biztos s egyuttal kérte a földművelésügyi miniszter által küldött 110 millió utolsó részletégek, a tegnap Debrecenbe érkezett 34 milliónak kiutalását is. Ez a pénz már teljesen elegendő lesz a sáskák kiirtására.

Évzáró ünnepély a Dóczyban

A Református Leánynevelő intézet tagozatai esütörtök délelőtti 10 órakor tartották évzáró ünnepélyüket a Kossuth-utcai templomban. A végeláthatatlan leánytömeg zsúfoltság megtöltötte a templomot, úgy hogy a szép számban megjelent érdeklődők már alig tudtak elhelyezkedni.

Az ünnepség a „Te benneid biztunk eleitől fogva” hatalmas akkordjaival kezdődött. Az ének elhangzása után, Szele Miklós vallásnár mondott lelkes, magavalemelő imádságot. Fokozta a hangulatot a tanítónők képző énekkara által előadott szép ének. Majd Konez Aurélné, a leánynevelő intézet igazgatója lépett az Urasztálishoz. Éppen hozzá akart kezdeni beszédjéhez, amikor négy 8-ikos leány lépett elő. Szónokuk, Berky Iona, bájos, elfogódott hangon tolmácsolta 26 társa nevében azt a hálát, azt a ragaszkodást, amely nyolc évi iskolai pályájuk után elszakíthatatlan szálakkal fűzik az intézethez. A megható, kedves beszéd után egy kammát és két ezüst urasztali kelyhet nyújtottak át az igazgatónőnek. Erre Konez Aurélné igazgató meghatót szavakkal válaszolt és beszámolt a leánynevelő intézet ez évi munkájáról. Száz esztendő ma az intézet. Az iskolának ma 52 tanárja és 1500 növendéke van. Szólt azután az intézet ez évi működéséről. Arról, hogy az öreg épület zsúfoltsága már szinte elviselhetetlen, úgy hogy egyedül a tanárok lelkes munkája az, amely az intézet művön maradását biztosítja. Hozzájárul ehhez az ifjusági egyetek fáradhatatlan tevékenysége. Beszámolt az internátus ez évi munkájáról. A nagyszámban és szép sikerrel rendezett kirándulásokról, ünnepélyekről. Arról, hogy az iskola ebben az évben 105 millió tandíjkezdvezményt adott. Kifejezte azt az óhaját, milyen jó lenne, ha ennek az iskolának is lennének alapítványai. Igaz, hogy a tanítónők képző ebben az esztendőben 35 millió tegélyt kapott az egyházkerületől, de bizunk benne, hogy a már tervbe vett nagyarányú építkezés úgy az egyházkerület, mint Debrecen város szívéhez utat fog találni és kellő támogatásban részesítik az iskolát.

A debreceni felső ápolónői tanfolyam vizsgája

A dr. Csiky József egyetemi tanár vezetése alatt álló felső ápolónői tanfolyamnak esütörtökön délelőtti volt a szóbeli vizsgája. A vizsgálóbizottság elnöke dr. Elischer Gyula egyetemi tanár volt, tagjai pedig: a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőjében dr. Dávid Miklós miniszteri osztálytanácsos, Ibrányi Alice vöröskeresztes főnökösszony, Petzko Elemer, a debreceni vöröskereszt egylet elnöke, dr. Szontagh Félix és dr.

Hüttel Tivadar egyetemi tanárok és az előadó tanársegédek.

A vizsgát tett első éves növendékek névsora: Amrich Matild, Babics Boriska, Klóczl Antonia, Krebsz Rózs, Madarassy Margit, Neszler Anna, Szántó Erzsébet, Szemenecz Gertrud; másodévesek: Borhegyi Éva, Jakab Erzsébet, Kállay Gézné, Kapitány Katalin, Kurz Gézné, Szepessy Iona.

Valamennyien kiváló képzettségről tettek bizonyosságot, úgy gyakorlati, mint elméleti téren. A vizsgák vasárnap óta folytak. Keddig gyakorlati készségüket mutatták be a kórtermekben a betegek ápolásával, szerdán pedig írásbeli vizsgát tettek. A vizsga végeztével az elnök rendkívül szép beszédben kívánt szerencsét a növendékeknek magasztos és nehéz hivatásukhoz.

Az új tanfolyam szeptember hónapban kezdődik. Jelentkezni lehet báró Fiath Mária főnökösszonynál a sebészeti klinikán és Magyar Mária intézőnőnél a belgyógyászati klinikán.

HIREK

A „Nyukosz” gyászjelentése

Wolff tábornok haláláról. A Nyukosz debreceni főcsoport választmánya mély fájdalommal értesíti összes tagjait, hogy feledhetetlen emlékü szerett elnöke, hegyközségintimrei Wolff János ny. tábornok folyó hó 18-án délután váratlanul elhunyt. Minden tudását, energiáját a főcsoport tagjainak jólétéért és anyagi érdekeinek előmozdításáért áldozta fel; vele egyik dicső emlékü bajtársunkat veszítettük el, kinek emlékét soha el nem muló szeretettel zárjuk szívünkbe. Temetése f. hó 20-án délelőtti 10 órakor lesz Péterfia-u. 46. sz. gyászház-tól a róm. kath. temetőbe. Debrecen, 1925. június 19-én. Választmány.

Egy debreceni óvónő ünnepélése. A József kir. herceg-utcai városi óvoda Juhász né Piroka nevű óvónőjét kedves ünnepelvényben részesítették a növendékei és növendékeinek szülei. Hatszemélyes ezüst evőeszközzel ajándékozták meg a kintinó óvónőt, hogy meghálálják azt a nehéz és eredményes munkát, amelyet a gondjaira bízott gyermekesereg nevelésével hosszú esztendők óta oly sok sikerrel és odaadással művelt.

A múzeum és könyvtár felgyelöbízottsága június 19-én, pénteken d. u. 4 órakor a Csokonai-kör termében ülést tart, melynek tárgyai lesznek: 1. Múzeum és könyvtárról időszakai jelentések. 2. Szabolcsvármegye alispánjának megkeresése vármegyéle területéről való viszonyos városi leleteink ügyében. 3. A numizmatikai társulat debreceni csoportjának kérelme helyiségért. 4. Javaslát a ref. kistemplom szöszéke érdekében. 5. Honnorigmigenius mellszobrának megrendelések. 6. Egyéb folyó ügyek.

Iskolai beiratás. A református tanítóképző intézet gyakorló iskolának évzáró vizsgáját 21-én délelőtti 10 órakor és délután 4 órakor tartják meg a főiskola oratóriumában, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívom. Ugyanakkor a kis tanulók ez évi iskolai munkái is megtekinthetők saját tantermeikben. A beiratás a jövő iskolai évre e hó 29. és 30. napjain délelőtti eszközöltetik. A jelentkezők értesítő könyvüket, az újonnan beiratkozni akarók pedig születési és himlőoltási bizonyítványukat hozzák magukkal. A beiratás alkalmával 50 aranyfillér fizetendő. Az igazgatóság.

Jön jun. 22-től Uterini a Vigszinházba!

Közkut a Bösörményi-uton. A városi tanács ma délelőtti ülésén tárgyalta a Bösörményi-ut lakosainak

beadványát, amelyben arra kéri a tanácsot, hogy a Bösörményi-uton lévő vízvezetési tüzesaport alakíttassa át közkutá. A tanács megállapította, hogy a tüzesaport közkutá átalakítani közérdekből nem lehet, de úgy határozott, hogy hajlandó egy közkutát felállítani a Bösörményi-uton, ha viszont a lakosok befizetik vízdíjajukat. Amennyiben a szabályrendeletben foglalt kötelezettségeket elvállalják a Bösörményi-utiak, megkapják a közkutat, az egészséges ivóvizet.

Jön jun. 22-től Uterini a Vigszinházba!

Postaiügynökség a Halápon. A Hajdu vármegyében fekvő Halápusztán — Debrecen város területén — ez évi június 21-én postai ügynökség lép életbe, mely bárhová szóló levélpostai küldemények, továbbá csak a belföldre szóló postautalványok, értéklevelek, kézi betét és közönséges csomagküldemények felvételével, nemkülönben postatakarékpénztári ügyetek közvetítésével van megbízva. A postai ügynökség kézbesítő kerülete Haláp pusztára terjed ki. A postai ügynökség leszámolás, ellenőrzés és felügyelet tekintetében a Debrecen 2. sz. m. kir. postahivatalhoz tartozik és a Nyirábrány—Debrecen között közlekedő 206. számú kalauzpostával, illetve ez utján a Debrecen 2. sz. postahivattal áll rovatolási összeköttetésben. A zárlatok a Nyirábrány—Debrecen 206. sz. kpostához napoként egyszer közlekedő gyalogkúldőnc járat utján nyerne továbbítást. Postaigazgatóság.

A csecsemők védhímőoltása. Az 1887:XXII. tc. szerint minden gyermeket élete első évében, hacsak előbb természetes himlőt nem állott volna ki, be kell oltani. Ha az oltás egy héttel később történő megismétlés után sem fogant volna meg, úgy azt a következő évben, siker híján pedig még a harmadik évben is meg kell ismételtetni. A városi elsőfoku közigazgatási hatóság felhívja mindazokat, kik gyermekeiket eddig beoltatni bármily okból elmulasztották, hogy a még be nem oltott, vagy sikertelenül beoltott gyermekeiket Kossuth-utca 20. számú ház földszinti folyosóira vasárnap, e hó 21-én d. u. 2 órakor beoltás végett hozzák be, annál is inkább, mert ezzel a nappal az idei tavaszi védhímőoltások befejeződnek. Az idei oltásokról igazolatlanul elmaradottakat a hatóság szigorúan meg fogja büntetni.

Előadás a forgalmi adórendeletéről. Az újonnan megjelent forgalmi adórendelet rendkívül fontos újabb rendelkezéseket tartalmaz, melyekkel az iparosságot az ipartestület péntek esti előadása keretében megismertetni kívánja. Felkérésre az előadói tisztet dr. Diezig Alajos kamarai segédtitkár vállalta s reméli az ipartestület, hogy ezen hasznos előadás iránt az iparosság nagy érdeklődést fog tanúsítani. Az előadás az ipartestület nagy termében este 7 órakor kezdődik; a kereskedőket is szívesen látja az ipartestület elnöksége.

Gyermekek svéd torna vizsgálja. Szombati volt a ref. főgimnáziumban a Várv-féle gyermek svéd torna gyermektanfolyam évzáró vizsgálja. Négytől tíz évesig mintegy 30 apró gyermek mutatta be, hogy mit képes a szakavatott kéz az ilyen kis embekekből kihozni. Nagy elismerés illeti meg e munkáért Várv Sándor tornatanárt, aki szerettegőző sok teendő mellett időt és munkát szentelt arra, hogy immár 3-ik esztendeje a legnagyobb türelemmel, gondnal, szeretettel és a kiváló sportpedagógus hozzáértésével fáradozik a legfiatalabb generáció egészséges fejlődésének megalapozásán. Fáradozásának győ-

mőlese nem is maradt el. Öröm volt nézni azt a 30 egészségtől duzzadó ruganyos izmu gyermeket, amint egymással verélkedtek az elsőségért. A rendszeres svéd szertorna gyakorlatokon kívül egész sorozatát láttuk az új módszerű svéd játékoknak, ahol a gyermek játék közben, anélkül, hogy azt észrevéne, a legideálisabb izomfejlesztő mozdulatokat végzi. Láttunk vézna, gyengének látszó gyermeket, látszó könnyedséggel kuszni fel a mászkötélen, holott egy esztendő előtt fel sem tudott húzódni. Mindenhol amerre csak néztük: erő, izom, ruganyosság, büszke gyermeki önértzet és főleg egészség! A másik oldalon pedig boldogan mosolygó szülői arcok. A tornavizsga keretében verseny is volt, melyen a következők nyertek érmeket: Kötélmászásból: Kardoss Géza, Majerszky Marci, Kardos Eszter és Majerszky Klára. Körhíttázasból: Kardoss Gyurka, Beczner Ica, Láng Kató, Mándy Pista és Sebestyén testvérek. Svédgyakorlatokból: Hajnal Vera, Veres Zsóka, Magyar testvérek és Darkó Baba.

Jön jun. 22-től Uterini a Vigszinházba!

Vizsgai jutalomkönyvek óriás választékban 7350.— kor.-tól feljebb kaphatók Hegedüs és Sándor rt könyvkereskedésében, a főposta mellett.

Singer varrógépek részletijezésre bárki részére elérhető. Singer Co. Varrógép Részv.-társ. Debrecen, Piac-u. 79.

Minden kereskedőnek, vállalatnak, részvénytársaságnak stb. nélkülözhetetlen a most megjelent „Az államháztartás egyensúlyának helyreállításáról szóló 1924:IV. t.c. alapján kiadott rendeletek”. Hív. kiadás. Ára ezer korona. Kapható Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében a főposta mellett.

Précz kárpitos, Hatvan-u. 41. sz. mindenféle kárpitos munkát vállal.

Uszaji tanuhat a Margit uszodában, tandíj 60.000 korona.

Legújabb francia divatlapok: Vogue 30.000, Jardin des Modes 24.000, Casaque 96.000, Croquis Parisien 100.000, Paris Elegant 70.000, L'Art et la Mode 24.000, Le Chic de Paris 20.000, Bada saison 50.000, La Femme Mondain 100.000, Elegances d'Été 135.000, Les Modes d'Été 60.000 stb. stb. valamint külföldi szépirodalmi lapok: L'Illustration 30.000, Graphic 36.000, The Sketch 45.000 stb. Kaphatók Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedésében a főposta mellett.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

PÉNTEK: Uterini.
SZOMBAT: Uterini.
VASÁRNAP délután: Uterini. Este: Uterini.

A színházi iroda hírei:

Uterini társulatával csodás mutatóványait ma is előadja a Csokonai-színházban, ahol a megfelelő színpadon beállított gyönyörű saját díszletei és berendezése tökéletes illúziót keltethetnek.

Nem egyszer, sem kétszer, hanem sokszor meg lehet csodálni Uterini tüneményes, megfejthetetlen produkcióit, melyek Uterini bájos személyisége és előadása által teljesen fasciálják az egész közönséget.

Frasquita, Lehár Ferenc gyönyörű új sláger operettje a jövő héten kerül bemutatásra.

Mozgósínházak:

URÁNIA: D'Ennery és Cormon híres drámája filmen D. W. Griffith mesteri rendezésében „Árvák a viharban” (A két árva). Történelmi korp a francia forradalomból 2 részben, 12 felvonásban, Lilian Gish főszereplésével.

VIGSZINHÁZ: Csak 16 éven felülieknek. Victor Margueritte regénye filmen. A leghíresebb francia színészek főszereplésével A párisi pillangó (Serbirer kisasszony legényélete). Életkép a párisi életből 8 felvonásban.

A Vigszínház-mozgóban az Uferini előadásokra biztosítsa jegyét a II. a. menetjegyirodában (Piac-u. 56.)

SPORT

A kerületi ifjúsági bajnoki birkozó versenyek epilógusa. A június elején rendezett kerületi ifjúsági birkozóversennyel kapcsolatban éles támadás jelent meg a nyíregyházi Nyírvidek c. lapban a kerület vezetősége, főként Paulovich Pál kerületi előadó ellen. A cikkre a választ már megadta Szilágyi Jenő dr., a NyKISE ügyvezető elnöke, most pedig Paulovich Pál kerületi előadó kérte fel szerkesztőségünket az alábbi nyilatkozat közlésére, amelyet egyidejűleg a nyíregyházi lap szerkesztőségébe is eljuttatott. A nyilatkozat a következő:

Debreceen, 1925. június 18. A Nyírvidek Tekintetes Szerkesztőségének Nyíregyháza. Hivatkozással a Nyírvidek folyó hó 13-ik számában személynemmel is kapcsolatos cikkre, tisztelettel kérem b. lapukban az alábbi soroknak helyt adni. Weisz Zoltán ur, a NyTVE előadója azt állítja, hogy egyesülete a kerületnek mindig mostoha gyermeke volt. Oh, kedves Weisz ur! Törölje le eme műérzékenykedésből eredő krokodilus könyneit, hiszen nem felelhetett meg el Steinfeld István kerületi elnök fényes aláíratát, mely szerint fölhitva a két nyíregyházi egyesületet a bajnoki versenyek megrendezésére, amely azonban éppen az Ön összetérhetlensége miatt nem volt keresztülvihető. Azt mondja Ön továbbá, hogy valóságos klikk fogott össze a NyTVE szimpatikus birkozóinak elgáncsolására. Istenem! hát mit is mondhatna: elhiszem, hogy fáj Önnek a vereség s nagy fájdalomában rágalmaz. Vagy nem úgy van? Akkor talán azért teszi Ön, mert még nagyon fiatal, ugyyszólván pályás baba a birkozó sportban. Hol van még Ön attól a gírási teljesítménytől, amit én már a birkozó sport terén teljesítettem? Csak tekintélyemen eitenék csorbát, ha beszélnék Önnek a nehéz atlétika terén 15 év óta kifejtett önzetlen munkásságomról és nemes sportgondolkodásomról. Hála Istennek — tudja ezt az ország sporttársadalmának aprajánagyja, csak éppen Ön nem, naiv sport-csecsemő! — Fiatal korá szolgálat enyhítő körülményül ama bünére, hogy megtámadja kerületünk díszét, ékességét, büszkeségünket, Steinfeld István elnök urat, akinek elnyerésért a legelőkelőbb sportegyletek versengtek. Megtámadja és pedig azért, mert délután 2 órától éjfél 1 óráig megengedte magának azt a hihetetlen szabálytalanságot, hogy néhány perc-re elhagyta a birkozás színterét s kiment a levegőre egy szivart elszívni. Nahát, kedves Weisz Zoltán ur, de jó, hogy csak egy van Önökből ezen a világon! Ami pedig magára a mérkőzésekre, ugyszintén a pontozásra tett észrevételeit illeti, arra dr. Szilágyi Jenő barátom, a NyKISE ügyvezető elnöke a Nyírvidek f. hó 16-iki számában helyettem is választott. Vagyok a Tekintetes Szerkesztőségnek tisztelő híve Paulovich Pál sk., a Birkozó Szövetség keleti kerületének előadója.

BSE—DTE. Élénk érdeklődés előzi meg városzerte a vasárnap Corinthisán-dílmérkőzést, amely a nagyérdemű pályán fog lezajlani a DTE és a BSE között. A DTE legjobb csapatával indul a küzdelemben, újra játszik a csapatban Barta Pál, a DTE válogatott jobbszélsője is. A BSE is legjobb csapatával jön le Debreceenbe, a fővárosi csapatban több válogatott játékos is szerepel és így elsőrangú játékot fog produkálni. A mérkőzés egyike lesz a szezon legérdekesebb mérkőzéseinek és előreláthatólag rekord közönség fogja a DTE nagyérdemű sporttelepét felkeresni.

KÖZGAZDASÁG

2500 koronával drágult az új buza

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzése a következő: 76 kg-os tiszavidéki buza 525—527,500, pestmegyei és dunántúli buza 522,500—525,000, 78 kg-os tiszavidéki buza 535—537,500, pestmegyei és fejérmegyei buza 532,500—535,000. Rozs 400—405,000, takarmányárpa 320—330,000, sörárpa 380—420,000, köles 285—295,000, zab 465—480,000, tengeri 305—310,000, korpá 245—247,500.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai: Angol font 344,000—347,000, Cseh korona 2096—2118, Dínár 1210—1232, Dollár (5-ös bj-től felé) 70,490, Dollár (kisebb banki) 70,390—71,270, Francia frank 3352—3376, Lengyel marka 13,475—13,629, Lei 329—331, Léva 508—516, Lira 2609—2637, Német marka 16,710—16,874, Osztrák korona 9995—10,055, Hollandi forint 28,200—28,476, Svájci frank 13,785—13,869, Dán korona 13,310—13,450, Svéd korona 18,740—18,908, Norvég korona 11,790—11,960, Belga frank 3265—3297.

FIGYELEM! Mig a készlet tart!
Hogy a n. é. közönség olcsón hozzájuthasson, raktáron levő ripszei bevont **SEZLONOK** mélyen leszállított áron kaphatók! **Précz** kárpitos, **Hatvan u. 41.**

A könyvpiac szenzációja!
A legolcsóbb könyv!
HUGÓ VIKTOR
halhatatlan regénye
A nyomorultak

Művészi fordítás!
A klasszikus Regénytár békebeli kiállításában!
A négy vaskos kötet ára mintegy 1700 oldalon **73,500.—**

Kapható:
Hegedüs és Sándor rt.
és **Aczél antiquarium**
könyvkereskedésében.

Mindenféle **butorokat, ajtókat, befelé nyíló és ki-benyíló ablakokat, gyermek sportkocsikat** stb. mélyen leszállított gyári áron raktáron tartok. Megrendeléseken igen jutányos áron és előnyös fizetési feltételek mellett vállalom.
JANCSÓ KÁLMÁN
asztalosáru gyára
Debreceen, Simonyi-ut, Bározi-u. 3. sz.
Telefon: 10—35.

A legszebb **fürdőcikk**ek legolcsóbban
Havas harisnyaárúházában
szerezhetők be **Bádógos-utca 1., (Tisza-palota.)**
Füüdöruhák, dresszek, fürdőköpönyekek és flottiranyagok óriási választékban.
Selyem harisnyák minden színben 39 ezer koronáért újra kaphatók.

Befőttes és ugorkás üvegek
nagy mennyiségben érkeztek. Olcsó áron beszerezhetők
BLATTNER GYULA üveg- és porcellán üzletében
Piac-utca 89.
Royal-szállodával szemben. — **Telefon 468.**

Mindenféle **ujdonságok** legolcsóbb napi áron beszerezhetők
SZABÓ ÉS ZENGEVALD
rőfös- és rövidáru üzletében **Szent Anna-u. 3.**
Costüm és divatos női és férfi szövetek, továbbá **harisnyák, koctyúk** nagy választékban.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a **Kansz temetkezési vállalat**otl megváltam és **saját temetkezési vállalatot** alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak mellett **temetéseket elvállalok.**
A nagyérdemű közönség pártfogását kéri
Jancsó Kálmán asztalosáru- és fakoporsó-gyára.
Telep és levelező iroda: **Debreceen, Bározi-u. 3.** Telefon 10—35.

Vizvezeték
szereleéseket, csatornázási munkálatokat és javításokat jutányosan készít
Nagy József szerelő,
Burgondia-utca 1.

FESTÉKET,
padlólakot, brunolint, terpentint, firniszt, zománclakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben, nagyon olcsón vásárolhat
STERN festéküzletében,
Piac-u. 10., a Bikával szemben.

Mindenféle **bádógos munkát** tervezőrelen készít és javít
Kereszturi István
bádógosmester
Hunyadi-utca 10. szám.

Minden kereskedőt, vállalatot érdekel az új mérlegvalódiságról
a kereskedői mérleg valódiságának helyreállítása tárgyában kiadott 4200/1925. P. M. rendelet és a kereskedelmi törvény ezzel kapcsolatos rendelkezései.
Összeállította
Dr. Niedermann Zoltán.
Ára **12,000.— korona.**
Kapható:
Hegedüs és Sándor r.-t.
és **Aczél Antiquariuma**
könyvkereskedésében.

Paplanvarrodámban készülnek a legmodernebb paplanok. Villanyerővel frissítve és tisztítva. **DEBRECZENI, Kossuth-u. 11.**

Hol nyaral Ön az idén? ...
Lássa el magát egy jó utikalauzzal.

Legujabb nyári vasuti menetrend, külföldi díjszabások és csatlakozások.
Füüdő-vonatok stb.

Baedecker: Ober-Italien	20.000.—
„ Unter-Italien	180.000.—
„ Von den Alben biz Neapel	170.000.—
Woerls: Venedig	30.000.—
„ Karlsbad	20.000.—
„ Rom u. Umgebung	80.000.—
„ Marienbad	40.000.—
„ Salzkammergut	40.000.—
„ Von Nizza bis Spezia	40.000.—
„ Durch die Schweiz in 14 Tagen	80.000.—
„ Tirol	80.000.—
„ Dresden	50.000.—
Griebens: Die Schweiz (Kleine Ausgabe)	160.000.—
„ Rom	60.000.—
„ Oberitalien in Florenz	120.000.—
„ Rom u. Neapel	120.000.—
„ Venedig u. Umgebung	40.000.—
„ Abbazia u. die Ost Riviera	40.000.—
Meyers: Ostseebäder	120.000.—
Geuters fuhrer: Verona	20.000.—
Hölscher: Rheinfuhrer	60.000.—
Der Rhein in 15 Tagen	50.000.—
Rosevitz: Magas Tátra	45.000.—
Szontagh: Tátrakalauz	15.000.—
Kapitány: Karlsbad	12.000.—
Velence	7500.—
Róma	7500.—
Bécs	7500.—
Budapest	15.000.—

stb. stb. stb.
Kaphatók:
Hegedüs és Sándor rt.
könyvkereskedésében, a főposta mellett.
Telefon 54.

Szénsavval telített

Éva vizet igyunk

üdit — frissit

Megrendelhető

Márkus Jenő Hatvan-utca 22. Telefon: 14.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni, Debreczeni Független Ujság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél H. Erik (Piac-utca 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-utca 8.) pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona. Vastagbetűs szó 1600 korona.

POSTA

24 ÉVES fiatal, független asszony vagyok, trafik-üzletem van, intelligens úri emberrel szeretnék megismerkedni, házasság nincs kizárva. „Nem szerettem soha” jellegre a Tiszántúliba kérek. 2438

VÉTEL

TERMÉNYT minden mennyiségben veszek, előre pénzt adok 6 és 10 terményre, közraktári letétlegre is, gyapjút veszek, Würdiger, Kécses-u. 90. 2397

HULLOTT és vágott haját legmagasabb árban veszek, Párisi hólyagtörzs, Tóplac. 2467

MÉHRAJOKAT, méhesládokat veszek. Közkórházi kapus 8-2-ig, Simonffy-ut. 1. 2432

TENNISZRACKETTEKET megvételre keresek. Cim a kiadóban. 2460

KERESEK megvételre két szoba, konyhás családi házat százmillióig, kertben is lehet. Cim a kiadóban. 2456

ELADÁS

IOMINOSÉGŰ téglá és eszerén Tóth és Sebestyén építésszek téglagyárából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zöldfa-u. 8. 1375

TÓZIFA vakontételben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi fahozatalánál, Fürdő-u. 2. Telefon 10-98. 1846

KERÉKPÁR, új eladó, Szentanna 7. szám reggel és délután. 2423

Részletfizetésre!
szövetek, vásznak, paplanok, divatos mosókeimek, ágyszerítők
Friedmannál, Vár-u. 2. (udvarban)

HÁZ Széchenyi-uton 18. eladó. 4 szobás beköltözhető modern lakással, Szentanna 7. reggel, délután. 2424

EGY teljesen jó autó alváz, üzemképes motorral, négy hengeres, sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 2377

TELJES fűszerberendezés, jobb minőségű eladó. Cim a kiadóban. 2389

MAGÁNJÁRÓ motor, 12 lóerős, teljesen üzemképes, megbízható, olcsó áron eladó vagy bérbeadó. Debreceni Autóforgalmi r.-t. Hatvan-u. 53. 2416

VARRÓGÉP jókarban levő, használatra kiadó vagy olcsón eladó. Szilágyi Lajos, Széchenyi-utca 1. 2437

FEHÉR orpington idei költésű fajcsirkék eladók. Batthyányi-u. 15. 2433

ELADÓ Kuruc-u. 110. sz. alatt levő bekerített házhely 200 négyszögöl, nyolcmillió koronáért. Értekezni Csillag-u. 21. 2439

EGYEDÜLÁLLÓ jömenetű borbély-üzlet, lakással, családi okok miatt kétféle millió koronáért sürgősen átadó. Bővebb felvilágosítást ad tulajdonos Mayer borbély, Felsőjózsa. 2452

VENDÉG-utca 81. számú családi ház háromszobás beköltözéssel egyszázhuszmillióért eladó. 2431

ELADÓ gerendagékos szétszedhető deszkás bődé ablakkal, kátránykezeléssel borítva. Cim a kiadóban. 2444

HASZNÁLT butorok eladók olcsó árban, Szentanna 32. 2440

Soffőriskola és a legolcsóbb bérautók!

KISS autó motor és gépműhely
Erzsébet-utca 20.

Eladó 3 lóerős gőzseplő készlet 65 mázsa buza 720 mjm-e. motoros eszelőkészlet 55 mázsa buza. Negyületes modern autó 45 mlitő
Telefon 901.

KERESLET

GÉPLAKATOS tanulók fizetéssel felvétetnek Ehrenreich Sámuel, Arany János-utca 37. 2051

KOVETKEZŐ tanévre tanulókat teljes ellátásra elfogad Breiderné, Széchenyi-utca 49. 2178

PERFEKT gyors, gépiró, valamint könyvelésben jártas tisztviselő felvétetnek Belvárosi Takarékpénztár debreceni fiókjánál. 2354

KÉTSZOBÁS lakást keresek, lelépést fizetek. Telefon 15-11. 2363

NAGYERDŐN június—augusztus hónap két esetleg egy szobát, konyhát keresek. Bika bérház, I. em. 2. 2366

19 ÉVES négy középiskolás fűszerkereskedéséig elcséjre állást keres. Ajánlatot kér Váithó Miklós Tiszaföldvár, Nagy J. urnál. 2465

VARRADÁHOZ periekt varró nő társat keresek. Cim a kiadóban. 2466

INTELLIGENS fiatal asszony szoptatós dadának, vagy gyermeknek mellé vidékre vagy uradalomba elmenne. Cim a kiadóban. 2370

FŐZÉSHEZ is értő, tiszta, megbízható, úri házaknál szolgált minden leány július hó 1-ére, 3. tagu családdhoz felvétetik. Dr. Bánvay kir. íráshíró, Bethlen-u. 30. 2386

GAZDASÁGBAN állást keres érettségizett fiatal ember, hosszabb gazdasági és ipari praxissal. Cim a kiadóban. 2426

Tisztítsassa, festesse ruháit

Wachánál,

Debrecen, Simonffy-utca 55.

GYORS- és gépiró periekt, 6 évi gyakorlattal állást keres. Boldogfalva-u. 4. 2369

FŐZÉSBE jártas minden két tagu családdhoz azonnal felvétetik. Hunyadi-u. 24. emelet. 2409

BÁRMILYEN foglalkozást keres jogvégezt volt tisztviselő. Cimét a kiadóba kérem. 2425

HÖLGYEIM! Felsőruha szabászati, raffia kézimunka virágkészítés tanfolyamra beiratkozni még lehet. Kölesey 3. alatti. 2429

PERFEKT gép- és gyorsíró munkatárót keres ügyvéd. Cim a kiadóban. 2435

CUKRASZTANULÓ ellátással azonnal felvétetik. Perczel cukrászda. Piac 77. 2430

PENZTÁRNOKNÓ, gyakorlott, jó bizonyítvánnyal bíró, július 1-re állást keres. Cim a kiadóban. 2441

LAKATOS TANULÓK fizetéssel felvétetnek Nagy Sándor lakatosmesternél, Csömöte 13. 2450

MUNKÁS LÁNYOKAT felvesz a debreceni Műkönyvár, Fürdő-u. 2. 2449

MEGBIZHATÓ komoly eladót keresek. Kémalom-utca 9. 2461

GYAKORLOTT ügyes kézfűzők azonnal beíphetnek Gelbmann, Hatvan-u. 18. 2459

PORTÉLYSEGÉDET jó munkást felvesz Kémalom, műv. fodrász pályaudvar Debrecen. 2455

VEGYES

VAN szerencsém az igen tisztelt hölgyközönség szíves figyelmét felhívni, hogy nőikalan üzletemet át-helyeztem Arany János-utca 37. Számu házamba, kérve további szíves pártfogását, tisztelettel Jungreisz Mari. 1862

HOMOKKERT, Oláh Károly-u. 58. magános udvar 2 szoba, konyha, speiz, butorral vagy anélkül eladó, esetleg bérbeadó, azonnal beköltözhető. 2401

Mezőgazdasági hiteleket földbirtokra, olcsó kamat mellett folyósít dr. Balázs Jenő bankháza Piac-u. 89.

MAGÁNOS, könnyű hatos Robey kázn, üzemképes, megbízható, olcsó áron eladó vagy bérbeadó. Debreceni Autóforgalmi r.-t. Debrecen, Hatvan-u. 53. 2417

NEGYSZOBÁS lakás (egész ház, két udvarral) állomás mellett olcsón átadó. Üzletnek, vendéglőnek különösen alkalmas. Értekezni d. u. 2-3. Cim a kiadóban. 2420

40 HOLD jó legelőre vállalko marhát, birkát vagy feőstehenet, lehetőleg egy tételben azonnalra. Cim városgazdai hivatalnál, Dégenfeld-tér 5. 2396

KÉTSZOBÁS lakásmat elcséjrelem egyszobás lakással. Szövöszték, di-vány eladó, Bethlen-u. 27. 2418

BUTOROZOTT szoba Piac-utcán azonnal vagy 1-ére kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2463

KÜLÖNBELJÁRATU butorozott udvari szoba azonnal kiadó, Péterfia-utca 4. 2462

ZONGORA, rövid, kölesön kiadó. Cim a kiadóban. 2436

40 HOLD jó legelőre vállalko marhát, vagy birkát vagy feőstehenet, lehetőleg egy tételben azonnalra. Cim városgazdai hivatalnál, Dégenfeld-tér 5. 2434

BUTOROZOTT szoba főtér közelében garzonnak kiadó. Hüvelyes 6. 2443

Kifutó fiut

éjjelre keres a Hegedüs és Sándor r.t. nyomda, Piac 49.

KÉTSZOBÁS, konyha, mellékhelyiségekkel főtér közelében átadó. Cim a kiadóban. 2442

VASARI kereskedők és piaci árusok társulatának közgyűlése pénteken délután a Frohnerben. 2453

BUTOROZOTT szoba szolid ur részére kiadó, Arany János-u. 20. kerületben. 2451

ZONGORA bérbe kiadó, boroshordók hákban levő eladó, Péterfia 59. Hentesüzlet. 2448

FÜRDŐSZOBÁS, balkonos butorozott szoba azonnal kiadó, Simonffy 13. II. 5. 2447

CSAPÓ-U. 76. üzlet mindenre alkalmas, olcsón átadó. Értekezhetni Csapó-u. 11. Bartos üzletében. 2446

KÉT utcai butorozott szoba, konyha azonnal kiadó, ugyanott szeptember 1-re köztos fiuk felvétetnek. Cim a kiadóban. 2445

EGY elegáns butorozott utcai szoba a Szentannán kiadó. Ugyesztűtén Pestmegyében tanva természetbeni ellátással. Cim a kiadóban. 2458

HÖLGYEK, aki engem 3-4 millió kölcsönrel már hónapra késegit, annak egy igen jó partit ajánlok. „Teljes bizalom” jellegre kérem a leveleket a Debrecen kiadóháza. 2457

EGY férfi kvártélyost azonnal elfogadok. Homokkertső 107., aitt 7. Ugyanott frodai takarítást vállalko. öy. Nagy Sándorné. 2454

E heti könyvujdonságok:

- Ujhelyi: A szenzációs regény 41200.—
- Jean Rasneau: A sargosi dráma 16800.—
- Papp Viktor: Arcképek a magyar zenevilágból 29400.—
- Kankovszky: Az ökölvívás művészete 29400.—
- Thirring: Dalok és Mesék 36750.—
- Wells: A gyémántesimáló 7350.—
- Carlyle: A gyémánt nyaklánc 7350.—
- Rouquette: A nagy ícher csönd 33000.—

Kaphatók:
Hegedüs és Sándor r.-t.
könyvkereskedésében, a főposta mellett
Telefon: 54

Ócska tankönyvekért legtöbbet fizet Aczél Antiquarium.